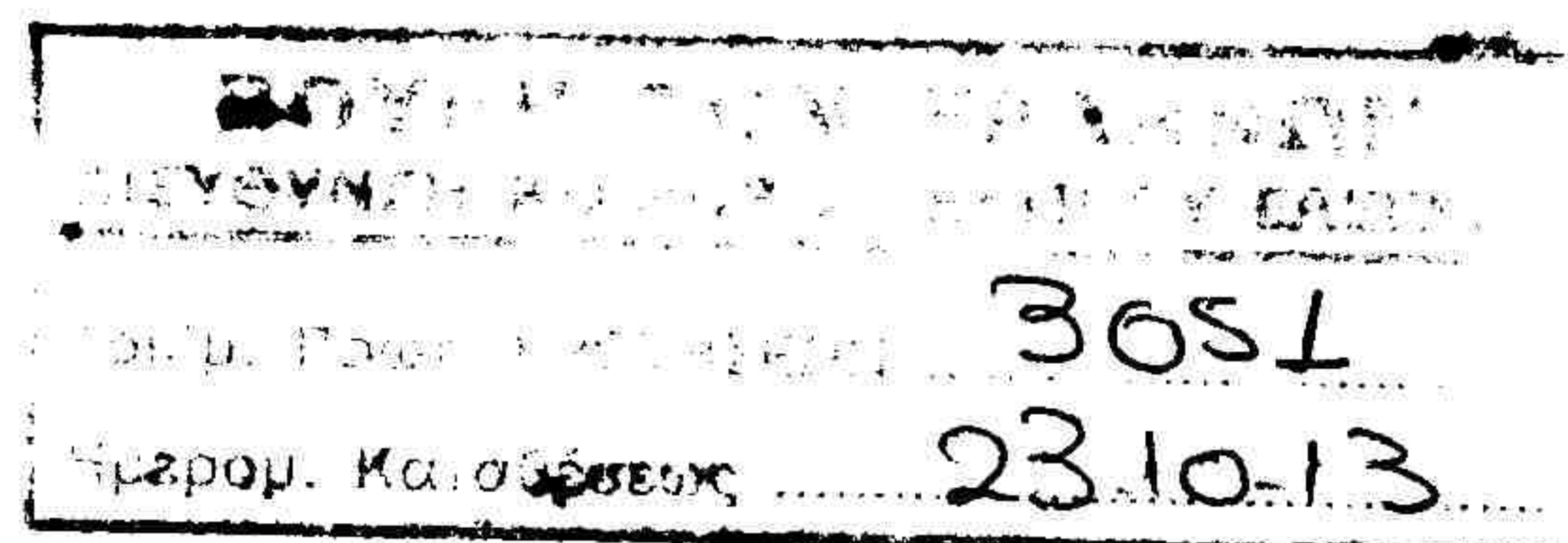

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ
Β' ΑΘΗΝΑΣ

ΓΑΒΡΙΗΛ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ
Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ : ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θέμα : «Τα παράδοξα της πιστοποίησης γλωσσομάθειας της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας».

Κύριε Υπουργέ,

για πρώτη φορά το 2000, με το νόμο 2817, αναγνωρίστηκε η νοηματική γλώσσα ως «φυσική γλώσσα των κωφών και βαρήκων μαθητών». Σήμερα πλέον υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον για την εκμάθηση της ΕΝΓ, η οποία θεωρείται απαραίτητο προσόν για την πρόσληψη κάποιου σε ειδικό σχολείο κωφών/βαρηκόνων ως απόρροια του νόμου 2817/2000. Όπως είναι φυσικό, η εκπαίδευση της ΕΝΓ ήρθε ξαφνικά αντιμέτωπη με προβλήματα που αφορούν στη γλωσσική διδασκαλία, όπως η διδασκαλία του φωνολογικού συστήματος της ΕΝΓ, της γραμματικής δομής διαφόρων ειδών προτάσεων, επιθετικών ή επιρρηματικών δομών και εν γένει της γραμματικής της ΕΝΓ. Τα προβλήματα αυτά είναι δύσκολο να αντιμετωπισθούν άμεσα αφού στην Ελλάδα δεν έχουν γίνει εκτεταμένες γλωσσολογικές έρευνες στην ΕΝΓ. Με δυο λόγια δεν γνωρίζουμε βασικά χαρακτηριστικά στη φωνολογία, τη μορφολογία, τη σύνταξη και τη σημασιολογία της ΕΝΓ. Το γεγονός ότι η ΕΝΓ είναι μειονοτική γλώσσα χωρίς γραπτή μορφή μεγενθύνει τα προβλήματα αυτά. Αυτό έχει ως συνέπεια τη μεγάλη διαφοροποίηση των εκπαιδευτών ως προς το τι διδάσκουν και πώς το διδάσκουν στην ΕΝΓ.

Η ΟΜΚΕ, είχε στο σχεδιασμό της να δοθεί η πιστοποίηση της επάρκειας σε κρατικό φορέα. Η πρόθεση της ΟΜΚΕ έχει λογική βάση αφού θεωρεί ότι η ίδια ως κοινωνικοσυνδικαλιστικός φορέας δεν έχει το ρόλο και δεν μπορεί από μόνη της να θέσει τις απαραίτητες επιστημονικές προδιαγραφές που χρειάζονται και να διεξάγει τις αναγκαίες επιστημονικές έρευνες ώστε να πρωτοτυποποιηθεί και να καταστεί έγκυρη η πιστοποίηση γλωσσομάθειας (επάρκεια) στην ΕΝΓ. Το ζητούμενο, λοιπόν, στην εκπαίδευση της ΕΝΓ είναι να γίνουν οι απαραίτητες γλωσσολογικές έρευνες (από πανεπιστημιακά τμήματα και τομείς) που θα μας δώσουν τα στοιχεία για την πρωτοτυποποίηση της εκπαίδευσης της ΕΝΓ η οποία μπορεί να υλοποιηθεί σε συνεργασία με πανεπιστημιακά τμήματα και τομείς που γνωρίζουν και ερευνούν ζητήματα σχετικά με τη γλωσσική διδασκαλία. Στη χώρα μας, εκτός από τα πανεπιστημιακά τμήματα, ο μόνος φορέας που αυτή τη στιγμή έχει την τεχνογνωσία και το απαραίτητο επιστημονικό υπόβαθρο για την πραγματοποίηση ενός τέτοιου έργου είναι το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας (ΚΠΓ) που ανήκει στη δομή του Υπουργείου Παιδείας. Το ΚΠΓ λοιπόν θέτει τις προδιαγραφές των γλωσσικών επιπέδων, εκπαιδεύει εξεταστές και βαθμολογητές ώστε να υπάρχει έγκυρη πιστοποίηση σε διάφορες γλώσσες (Αγγλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, κτλ.). Το λογικό λοιπόν θα ήταν η πιστοποίηση γλωσσομάθειας της ΕΝΓ να περιέλθει στο ΚΠΓ, που έχει ήδη την τεχνογνωσία και το επιστημονικό υπόβαθρο για την πιστοποίηση της γλωσσικής επάρκειας, σε συνεργασία με όσους ήδη εργάζονται στην εκπαίδευση της ΕΝΓ, όπως το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών, η ΟΜΚΕ, το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών (ΕΙΚ), το Σωματείο Δασκάλων ΕΝΓ (ΣΔασκΕΝΓ), το Σωματείο Διερμηνέων ΕΝΓ (ΣΔΕΝΓ) και σωματεία Κωφών ή μεμονωμένους Κωφούς που προσφέρουν διδασκαλία στην ΕΝΓ.

Ωστόσο, το Υπουργείο Παιδείας θέτει το νομικό πλαίσιο της πιστοποίησης γλωσσομάθειας της ΕΝΓ εκτός αυτής της λογικής. Καταρχάς δείχνει μια ανεξήγητη εμμονή, ήδη από το νόμο 3699/2008, να οργανώνει επιτροπές που θα αναλάβουν την πιστοποίηση γλωσσομάθειας της ΕΝΓ και της «γραφής» Braille. Έτσι με το νόμο 3699/2008, άρθρο 7, δημιουργεί την «Ενόραση», μία εννεαμελής επιτροπή όπου θα συμμετέχουν δύο εκπρόσωποι της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) «έναν σχετικό με θέματα κωφών και έναν σχετικό με θέματα τυφλών». Ενώ τώρα με τον πρόσφατο νόμο 4186/2013, άρθρο 28, άρθρο 28, και σε αντικατάσταση του άρθρου 7 του νόμου 3699/2008, ορίζει τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ) ως αρμόδιο φορέα για την πιστοποίηση της ΕΝΓ.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Οικονομικών (!) θα συσταθεί στον ΕΟΠΠΕΠ «επιτροπή πιστοποίησης επάρκειας της ΕΝΓ και της «γραφής» Braille στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικά από ένας (1) εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Κωφών Ελλάδος, του Εθνικού Ιδρύματος Κωφών, της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Κέντρου Εκπαιδεύσεως και Αποκαταστάσεως Τυφλών, καθώς και μέλη του διοικητικού συμβουλίου, στελέχη του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. ή και στελέχη, επιστήμονες και εμπειρογνώμονες του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα της ημεδαπής για τη διενέργεια των εξετάσεων». Στον νέο νόμο ο αριθμός των μελών της επιτροπής είναι αδιευκρίνιστος. Επιπλέον, και στους δύο νόμους υπάρχει η ανεξήγητη εμμονή να συνδέεται η πιστοποίηση γλωσσομάθειας της ΕΝΓ με την πιστοποίηση επαρκούς γνώσης της «γραφής» Braille θέτοντας και τις δύο πιστοποιήσεις στο ίδιο πλαίσιο. Η σύνδεση αυτή δεν έχει καμία επιστημονική ή άλλη βάση για τους εξής απλούς λόγους:

- Η ΕΝΓ, είναι φυσική γλώσσα και για να την μάθει κάποιος χρειάζεται να διαθέσει το χρόνο που περίπου θα πρέπει να διαθέσει για να μάθει οποιαδήποτε άλλη φυσική γλώσσα όπως τα Αγγλικά ή τα Γαλλικά (περίπου 4 χρόνια κατά μέσο όρο).

- Η «γραφή» Braille, είναι κώδικας γραπτής επικοινωνίας (Braille code) προσαρμοσμένος για την απόδοση της Ελληνικής γλώσσας και τον οποίο μπορεί να μάθει κάποιος σε περίπου 2,5 με 3 μήνες.

Γιατί θα πρέπει η ΟΜΚΕ να συνεργαστεί με έναν φορέα άσχετο με την πιστοποίηση γλωσσικής επάρκειας; Πολύ πριν από την ψήφιση του νόμου 4186/2013 ο ΕΟΠΠΕΠ έχει ήδη πιστοποιήσει ΙΕΚ στη Λάρισα που προσφέρει προγράμματα πιστοποίησης στον κώδικα γραπτής επικοινωνίας Braille και στη διερμηνεία της ΕΝΓ, χωρίς φυσικά να γνωρίζουν τίποτε ούτε η Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών, ούτε το Σωματείο Διερμηνέων ΕΝΓ, ούτε η ΟΜΚΕ. Αυτό είναι το δείγμα αξιοπιστίας και εγκυρότητας που μας προσφέρει ήδη ο ΕΟΠΠΕΠ. Διερωτώμεθα λοιπόν, θα είναι άραγε παρόμοια σημαντικός ο ρόλος των εκπροσώπων του Εθνικού Ιδρύματος Κωφών και της ΟΜΚΕ στην επιτροπή του ΕΟΠΠΕΠ; Όσον αφορά στο Υπουργείο Παιδείας είναι απορίας άξιο το πώς προβαίνει σε τόσο εξειδικευμένες ρυθμίσεις χωρίς κανείς να γνωρίζει ποιοι είναι οι ειδικοί εμπειρογνώμονες ή σύμβουλοι που προτείνουν τις συγκεκριμένες διατάξεις τόσο στον νέο νόμο όσο και στον νόμο 3699/2008. Εδώ το παράδοξο είναι πώς σε μια ανοιχτή διαδικασία που βγαίνει σε δημόσια διαβούλευση, έστω και τον δεκαπενταύγουστο, οι εισηγητές είναι ανώνυμοι; Εκτός βέβαια και αν αυτοί δεν υπάρχουν.

Είτε πρόκειται για την «Ενόραση» είτε για την επιτροπή του ΕΟΠΠΕΠ τα ερωτήματα που εγείρονται είναι εύλογα .

Ερωτάστε :

1. Έχει ο ΕΟΠΠΕΠ την τεχνογνωσία στα συγκεκριμένα αντικείμενα και την απαραίτητη επιστημονική κατάρτιση για την οργάνωση και διεξαγωγή πιστοποίησης γλωσσομάθειας στην ΕΝΓ, αφού η γλωσσική πιστοποίηση χρειάζεται γλωσσολογική έρευνα, έρευνα και γνώσεις στη γλωσσική διδασκαλία και στη γλωσσική αξιολόγηση και εκπαιδευτικές εμπειρίες στη γλωσσική διδασκαλία και αξιολόγηση ;

2. Γιατί, ενώ έχουμε ήδη το ΚΠΓ ως αρμόδιο φορέα ενταγμένο στη δομή του Υπουργείου Παιδείας για την πιστοποίηση γλωσσομάθειας, ορίζεται ο ΕΟΠΠΕΠ (Ιδιωτικού Δικαίου) ως αρμόδιος φορέας πιστοποίησης της ΕΝΓ ενώ δεν έχει την τεχνογνωσία, το απαραίτητο επιστημονικό υπόβαθρο και καθόλου εμπειρία σε θέματα οργάνωσης και διεξαγωγής πιστοποίησης γλωσσομάθειας;

3. Πώς μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι η ΕΝΓ είναι φυσική γλώσσα της κοινότητας των Κωφών, που το Ελληνικό Κράτος οφείλει να αναγνωρίσει συνταγματικά, όταν η πιστοποίησή της αντί να ταυτίζεται με τις φυσικές γλώσσες όπως τα Ελληνικά τα Αγγλικά ή όποια άλλη γλώσσα, ταυτίζεται με τον κώδικα γραπτής επικοινωνίας Braille και έναν Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού;
4. Πως εισηγείται το Δ.Σ. ενός οργανισμού πιστοποίησης προσόντων και επαγγελματικού προσανατολισμού θέματα που αφορούν αξιολόγηση και πιστοποίηση μιας γλώσσας;
(Όπως ο νόμος ορίζει, το Δ.Σ του ΕΟΠΠΕΠ εισηγείται στον υπουργό για όλα τα θέματα που αφορούν τις εξετάσεις επάρκειας της Ε.Ν.Γ)
5. Γιατί στην ίδια απόφαση ορίζεται ότι συνίσταται η επιτροπή εξετάσεων που θα αποτελείται από 1 (μόνο!!!) εκπρόσωπο της ΟΜΚΕ (χρήστη και γνώστη της Ε.Ν.Γ.) και από τα υπόλοιπα μέλη, τα οποία δεν γνωρίζουν την Ε.Ν.Γ. (μέλη του Δ.Σ. του ΕΟΠΠΕΠ, στελέχη του ΕΟΠΠΕΠ και αορίστως στελέχη, επιστήμονες και εμπειρογνώμονες) , όταν όπως ίσχυε, στην αντίστοιχη επιτροπή της ΟΜΚΕ όλα τα μέλη της επιτροπής εξετάσεων ήταν φυσικοί χρήστες της γλώσσας ;

Αθήνα 23 / 10 / 2013

ΟΙ ΕΡΩΤΩΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ

ΓΑΒΡΙΗΛ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ